

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de *IMSP „Spitalul Raional Cahul”*, reprezentată de director *Vasile Rotaru*

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de *Spinei Daniela* către *IMSP „Spitalul Raional Cahul”*, *Ministerul Sănătății*,
cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin vătămarea sănătății ca urmare a bolii profesionale precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul

*(Dosarul nr. 2ra-156/24
NR. PIGD 2-17014065-01-2ra-07022024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat.
Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.
Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Cahul, sediul Central, jud. – D. Bosîi
Curtea de Apel Cahul, jud. – V. Movilă, N. Bondarenco, S. Pilipenco

3 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursului declarat de IMSP „Spitalul Raional Cahul”, reprezentată de director de Vasile Rotaru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 martie 2017, *Spinei Daniela*, reprezentată de avocatul *Ruslan Cimpoi* a depus o cerere de chemare în judecată către IMSP “*Spitalul Raional Cahul*”, *Ministerul Sănătății*, solicitând repararea prejudiciului material cauzat în rezultatul provocării bolii profesionale și în mod solidar repararea prejudiciului material sub forma încasării în mod solidar a sumei 2.409,4 lei echivalentul despăgubirii egală cu partea din salariu pe care l-ar fi primit dacă nu survenea boala profesională, adică echivalentul a 60% din salariul pentru funcția de asistent medical din secția ftiziopneumonologică a IMSP „Spitalul Raional Cahul”, începând cu 07 decembrie 2000 până la 06 decembrie 2001; sumei de 76.971,24 lei, echivalentul despăgubirii egale cu partea din salariu pe care l-ar fi primit dacă nu survenea boala profesională, adică echivalentul a 45% din salariul pentru funcția de asistent medical din secția ftiziopneumonologică a IMSP „Spitalul Raional Cahul”, începând cu 07 decembrie 2001 până la 20 octombrie 2014; sumei de 25.358,43 lei echivalentul despăgubirii egale cu partea din salariu pe care l-ar fi primit angajata dacă nu survenea boala profesională, adică echivalentul a 40% din salariul pentru funcția de asistent medical din secția ftiziopneumonologică a IMSP „Spitalul Raional Cahul”, începând cu 20 octombrie 2014 până la 20 martie 2017.

2. Totodată, reclamanta a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat în rezultatul provocării bolii profesionale și încasarea în mod solidar de la Instituția Medico-Sanitare Publică „Spitalul Raional Cahul” și Ministerul Sănătății în beneficiul lui *Spinei Daniela* a unei despăgubiri morale în sumă de 50.000 lei, și compensarea cheltuielilor de judecată. (f. d. 3-8, vol. I).

3. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta, reprezentată de avocatul *Ruslan Cimpoi* a menționat că în perioada 17 iunie 1997 – 07 decembrie 2000 se afla în relații de muncă cu Spitalului

Central Raional Cahul, în prezent INSP „Spitalul Raional Cahul”, activând în secția ftiziopneumologie, în calitate de asistentă medicală.

4. A susținut că în perioada îndeplinirii obligațiilor de muncă s-a îmbolnăvit de XXXX, fapt care a determinat diminuarea capacității sale de muncă cu 60%, respectiv procentul capacității de muncă rămas a constituit 40%, la situația din 06 decembrie 2000.

5. În susținerea poziției a invocat concluzia comisiei prof-patologică din 16 august 2000 în cumul cu concluzia Consiliului Republican ftiziopneumologic de expertiză medicală a vitalității din 06 decembrie 2000.

6. A menționat că potrivit certificatului nr. EM 03926320 din 20 decembrie 2001 eliberat de CNAS, a fost supusă expertizei medicale repetate, fiind stabilit că capacitatea de muncă a reclamantei a fost diminuată cu 45%, respectiv, procentul păstrat al capacității de muncă a constituit 55%.

7. Reieșind din certificatul nr. CN 151608 eliberat de Consiliul CSDDCM nr.2 FPY la 22.10.2014 și actelor suplimentare subsecvente, Spinei Daniela a fost supusă unei expertize medicale repetate, fiind stabilit că capacitatea de muncă a fost diminuată cu 40%, respectiv procentul păstrat al capacității de muncă constituie 60%.

8. Reclamanta în scopul soluționării pe calea amiabilă a litigiului, la 2 decembrie 2014 a depus în adresa IMSP „Spitalul Raional Cahul” o cerere, prin care a solicitat calcularea și achitarea unei despăgubiri lunare echivalente cu procentul pierderii capacității de muncă, care prin răspunsul nr.01-1538 din 30.12.2014 a fost respinsă.

9. Ulterior, la 09.02.2017, reclamanta, în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, a înaintat către IMSP „Spitalul Raional Cahul” o cerere prealabilă. IMSP „Spitalul Raional Cahul” a recepționat cererea la data de 21.02.2017, iar prin răspunsul nr. 01-0349 din 07.03.2017 a refuzat satisfacerea cerințelor formulate.

10. Partea reclamantă a efectuat calcule sumelor solicitate reieșind din salariu mediu a unei asistente medicale din cadrul secției ftiziopneumologie, cu studii medii, cu o vechime de până la 10 ani și diminuarea capacității de muncă pentru perioadele: 07.12.200-31.03.2014; 1.04.2014 - la 31.03.2015; 01.04.2015 - la 31.03.2016; 01.04.2016 - la 31.03.2017; 01.04.2017 - la 31.03.2018; 01.04.2018 - 31.03.2019; 01.04.2019 - 31.03.2020; 01.03.2020 - 31.03.2021.

11. În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. art. 5, 6, 94, 96, 166, 167 din Codul de procedură civilă; art.196 din Codul muncii; art. art. 602 alin. (2), 1418, 1420, 1422, 1423 din Codul civil, art.

art. 1, 2, 3 din Legea nr. 278 din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 23 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă. S-a încasat din contul IMSP „Spitalului Raional Cahul” în beneficiul Danielei Spinei suma inițială de compensare a prejudiciului cauzat sănătății, luând în considerație capacitatea de muncă păstrată 60%, începând cu: 01.04.2014 și până la 31.03.2015; 01.04.2015 și până la 31.03.2016; 01.04.2016 și până la 31.03.2017; 01.04.2017 și până la 31.03.2018; 01.04.2018 și până la 31.03.2019; 01.04.2019 și până la 31.03.2020; 01.03.2020 și până la 31.03.2021. S-a încasat de la IMSP „Spitalului Raional Cahul” în mod viager, suma de compensare a prejudiciului cauzat sănătății, începând cu 01.04.2021 luând în considerație capacitatea de muncă păstrată 60%, și recalcularea sumei inițiale de compensare a pagubei, în cazul modificării procentului capacității de muncă păstrate. S-a încasat 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, (177, 183-200, vol. II).

13. La 20 octombrie 2021, *IMSP „Spitalului Raional Cahul”*, reprezentată de director *Oleg Creciun* a declarat apel nemotivat (f. d. 180, vol. II) împotriva hotărârii din 23 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, iar la 4 martie 2021, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă să fie respinsă, ca neîntemeiată (f. d. 213-221, vol. II).

14. Prin decizia din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost admis parțial apelul declarat de *IMSP „Spitalul Raional Cahul”* și pronunțată o nouă hotărâre prin care de la IMSP „Spitalul Raional Cahul” a fost încasată suma compensației prejudiciului cauzat sănătății reieșind din salariu mediu lunar a asistentului medical din secția ftiziopneumologie și capacitate de muncă pastrată de 60% . S-a încasat de la IMSP „Spitalului Raional Cahul” în mod viager suma compensației lunare a prejudiciului cauzat sănătății începând cu 1 aprilie 2021 reieșind din

salariu mediu lunar asistentului medical în cadrul secției ftiziopneumologie și capacitate de muncă păstrată. A fost respinsă cerința privind încasarea prejudiciului moral (f. d. 7, 8-24, vol. II).

15. Prin decizia Curții supreme de Justiției din 15 decembrie 2021 a fost casată decizia din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul cu trimiterea cauzei la rejudecare.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 10 noiembrie 2023 a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul depunerii a apelului incident, apelul incident fiind respins ca tardiv. S-a casat parțial hotărârea din 23 septembrie 2020 a Judecătoriei Cahul sediul Central în partea dispozițiilor cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin vătămarea sănătății ca urmare a bolii profesionale, cu pronunțarea în acesată parte a unei noi hotărâri. S-a obligat IMSP „Spitalului Raional Cahul” la calcularea și plata despăgubirilor materiale (bănești) în beneficiul lui Spinei Daniela pentru prejudiciul material cauzat sănătății prin pierderea capacității de muncă ca urmare a bolii profesionale, pentru perioada 01 aprilie 2014 – 31 octombrie 2023, cuantumul plăților periodice lunare fiind stabilit în conformitate cu prevederile articolelor 2-4 ale Legii privind modul de calculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiunilor de serviciu nr.278-XIV din 11.02.1999, reieșind din suma inițială de compensare a pagubei la momentul constatării bolii profesionale (aprilie 2000) determinată cu aplicarea ca bază de calcul a salariului mediu lunar 147 lei 33 bani și cu nivelul pierderii capacității de muncă la 40%, și cu recalcularea anuală a sumei inițiale de compensare, în cazul creșterii anual cu cel puțin 5% a salariului mediu lunar pe țară, prin raportare la coeficientul de creștere a salariului mediu lunar pe țară. De asemenea, a fost obligat IMSP „Spitalului Raional Cahul” la calcularea și plata periodică în beneficiul Danielei Spinei a rentei lunare viagere în contul despăgubirilor materiale pentru prejudiciul material cauzat sănătății prin pierderea capacității de muncă ca urmare a bolii profesionale, începând cu data 01 noiembrie 2023, cuantumul plăților periodice lunare fiind stabilit în conformitate cu prevederile articolelor 2-4 ale Legii nr.278-XIV din 11.02.1999, prin recalcularea sumei inițiale de compensare a pagubei la momentul constatării bolii profesionale (aprilie 2000), în cazul creșterii anual cu cel

puțin 5% a salariului mediu lunar pe țară, prin raportare la coeficientul de creștere a salariului mediu lunar pe țară. În rest, hotărârea Judecătorei Cahul sediul central din 23 septembrie 2020, în partea soluționării pretenției cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin vătămarea sănătății ca urmare a bolii profesionale pentru perioada 07.12.2000 - 01.04.2014, repararea prejudiciului moral și repartizarea cheltuielilor judiciare, a fost menținută.

17. Instanța de apel a reținut că urmare a îmbolnăvirii, capacitatea de muncă a reclamantei Spinei Daniela s-a redus inițial cu 60%, în conformitate cu concluziile experților din 06.12.2000, iar ulterior, în urma reexaminării la 20.12.2001 gradul pierderii capacității de muncă a constituit 45%, însă începând cu 20.10.2014 nivelul pierderii capacității de muncă este de 40% și este stabilit viager.

18. A fost constat de către instanța de apel că probele administrate la materialele cauzei atestă cu certitudine că în perioada 17 iunie 1997 – 07 decembrie 2000 au existat relații de muncă între pârâtul ”Spitalul Raional Cahul” (actual IMSP ”Spitalul Raional Cahul”) și reclamanta Daniela Spinei, ultima fiind angajată în calitate de asistentă medicală în secția ftziopneumologie, perioadă în care în rezultatul îndeplinirii obligațiilor de muncă a contactat boala profesională – XXXXXXXXX, fapt care a determinat XXX reclamantei Danielei Spinei , cu diminuarea capacității ei de muncă, inițial la nivelul de 60%, iar ulterior începând cu 20 octombrie 2014 – la nivelul 40%. apreciată de comisia de experți.

19. Astfel, Daniela Spinei până la 20.10.2014 a avut capacitatea de muncă păstrată la nivel de 45%, și după 20.10.2014 până în prezent are capacitatea de muncă păstrată la nivel de 60% cu recomandarea de a exclude deservirea copiilor sub vârsta de 7 ani.

20. În opinia instanței de apel, materialul probator denotă că, culpa pentru îmbolnăvirea cu boală profesională îi aparține IMSP „Spitalul Raional Cahul”, care nu a acordat condițiile sanitar-igienice corespunzătoare angajatei Daniela Spinei pentru exercitarea în siguranță a funcției de asistentă medicală, circumstanță care este reflectată expres în Actul de examinare a cazului de îmbolnăvire (intoxicație) profesională din 08 august 2000, întocmit de Centrul de medicină profilactică a județului Cahul, și care indică cauza directă ce a dus la cazul de îmbolnăvire profesională – acțiunea de lungă durată de aflare în contact

cu bolnavii, fiind indicată vina pentru apariția cazului de îmbolnăvire profesională a medicului-șef al Spitalului raional Cahul (f.d.163-166 vol.1), iar concluziile Comisiei consultative prof-patologice din 06 august 2000, la temeiul diagnosticului este indicat: caracterul profesional al bolii se confirmă prin traseul profesional, condițiile sanitare-igienice specifice locului de muncă (f.d.11, vol.1).

21. În acest context, instanța de apel a apreciat argumente IMSP ”Spitalul Raional Cahul”, precum că Daniela Spinei s-a adresat la medic peste 8 luni, atunci când prezenta semne de intoxicație gravă; a fost asigurată cu echipamentul personal de protecție (mănuși, mască, bonetă, capot special etc.), că a cunoscut riscurile funcției de asistent medical.

22. Colegiul judiciar a instanței de apel a considerat că ține de obligația angajatorului asigurarea condițiilor adecvate de muncă pentru angajații săi, obligație care nu a fost respectată de către Spitalul Raional Cahul.

23. Instanța de apel a subliniat că vinovăția pârâtului pentru cazul de îmbolnăvire profesională a reclamantei Daniela Spinei, rezultă nu doar din constatările descrise în actul de examinare a cazului de îmbolnăvire (intoxicație) profesională din 08 august 2000, dar și din cele menționate în caracteristica locului de muncă unde Daniela Spinei a contactat boala profesională, în care sunt reflectate mai multe condiții nesatisfăcătoare de exercitare a muncii: clădirea veche avariata, mușcați pe pereți, necorespunderea tehnico-sanitară a clădirii, a stării sanitar-epidemiologice – fiind emise prescripții repetate în acest sens, soluțiile de dezinfectare erau diluate (nu conțineau suficient clor), concentrația în aer a agenților patogeni, condiții care au contribuit la infectarea reclamantei cu XXXX (f.d.162 vol.1); precum și din scrisoarea adresată de Comitetul Executiv Confederației Sindicatelor din Moldova la 25.12.2000 către directorul Spitalului Județean Cahul, și la 09.02.2001 către Ministerului Sănătății.

24. În opinia Colegiului judiciar, o importantă probă a constituit raportul de expertiză judiciară medico-legală nr.201904X0213 din 21.01.2020. Prin care experții au concluzionat „...Spinei Daniela nu s-a îmbolnăvit de XXXX în Italia, ci în Cahul, fiind angajată a secției ftziopneumologie unde a fost primar diagnosticată cu această patologie în luna aprilie 1999. În Italia XXXX a recidivat în 2010...”; „

...procentul pierderii capacității de muncă în cazul Spinei Daniela constituie 40% care a fost stabilit în baza existenței consecințelor XXXXX, și acest procentaj, în cazul dat, nu se modifică și în cazul existenței altor maladii, cu care procentul pierderii capacității de muncă la fel nu depășește 40%, iar procentele stabilite nu se sumează și persoanei se stabilește cel mai mare procent în baza cel mai progresat proces patologic din cel existent...”; „...pacienții cu XXX prezintă risc de XXXXX, deoarece XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ce a avut loc în cazul lui Spinei Daniel...”.

25. Instanța de apel a făcut referire la prevederile legale stipulate în art.280 lit.c) al Codului civil (în redacția până la 01.03.2019), potrivit căror „sunt imprescriptibile extinctiv pretențiile cu privire la repararea prejudiciului cauzat vieții sau sănătății persoanei. În acest caz, se repară prejudiciul pentru o perioadă anterioară intentării acțiunii, dar nu mai mare de 3 ani”. Astfel, a considerat că prima instanța just a respins pretențiile reclamantei cu privire la repararea prejudiciului cauzat în rezultatul provocării bolii profesionale, pentru perioada 07.12.2000 - 31.03.2014, ca fiind înaintate peste termenul de prescripție.

26. În sprijinul soluției au fost indicate dispozițiile art. 280 lit. c), art. 607 alin.(2), 1418 alin.(1,2), (în redacția până la 1.03.2019) din Codul civil; art. 196 alin.(1), (2) din Codul muncii; art.2,3,4,5 din Legea nr. 287 din 11 februarie privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu.

27. Ce ține de calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru diminuarea capacității în muncă, instanța de apel a reținut că reclamanta Daniela Spinei a obținut dreptul la calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru diminuarea capacității în muncă profesională sub imperiul legii în vigoare la data apariției dreptului - 07 decembrie 2000, același drept fiind reglementat și în normele în vigoare la data examinării cauzei, prin urmare pretențiile înaintate de Daniela Spinei cu privire la repararea prejudiciului material cauzat sănătății în rezultatul survenirii bolii profesionale, sunt întemeiate și urmează a fi admise parțial, pentru perioada de trei ani anteriori înaintării acțiunii în instanța de judecată și până la 31 octombrie 2023.

28. Drept urmare, instanța de apel a conchis despre necesitatea încasării de la pârâțul IMSP „Spitalul Raional Cahul” în beneficiul reclamantei Daniela Spinei plata despăgubirilor materiale (bănești) pentru prejudiciul material cauzat sănătății prin pierderea capacității de muncă ca urmare a bolii profesionale, pentru perioada 01 aprilie 2014 – 31 octombrie 2023.

29. Având în vedere dispozițiile art.607 alin.(2) Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), care stabilește dreptul persoanei căreia i-a fost vătămată sănătatea cu survenirea reducerii capacității de muncă de a fi despăgubită printr-o rentă lunară în bani, Colegiul judiciar a încasat de la IMSP „Spitalul Raional Cahul” în beneficiul lui Danielei Spinei renta lunară viageră în contul despăgubirilor prejudiciului material cauzat sănătății prin pierderea capacității de muncă ca urmare a bolii profesionale, începând cu data 01 noiembrie 2023.

30. Cu referire la cuantumul plăților periodice lunare instanța de apel a menționat că urmează a fi stabilit în conformitate cu prevederile articolelor 2-4 ale Legii nr.278 din 11.02.1999, prin recalcularea sumei inițiale de compensare a pagubei la momentul constatării bolii profesionale (aprilie 2000), în cazul creșterii anual cu cel puțin 5% a salariului mediu lunar pe țară, prin raportare la coeficientul de creștere a salariului mediu lunar pe țară. Danielei Spinei i-a fost stabilit grad de dizabilitate cu capacitatea de muncă redusă în proporție de 40% (capacitatea de muncă păstrată 60%), fără termen, adică pe viață, fapt care în opinia instanței de apel acordă dreptul să pretindă de la IMSP „Spitalul Raional Cahul” renta lunară viageră, chiar și în cazul stabilirii pensiei pentru dizabilitate, recalculată anual conform normelor legale.

31. A fost indicat suplimentar despre imposibilitatea de a dispune adjudecarea sumelor bănești concretizate ale plăților periodice lunare cuvenite reclamantei Spinei Daniela, or calculele despăgubirilor prezentate de partea reclamantă nu corespund metodologiei stabilită de lege și nu pot fi reținute.

32. În privința prejudiciului moral, în suma de 50.000 lei, Colegiul judiciar a considerat că prima instanță just a admis parțial pretenția privitor la repararea prejudiciului moral prin încasare de la IMSP

”Spitalul Raional Cahul” a sumei prejudiciului moral evaluat la 10.000 lei, suficientă pentru a aplana suferințele morale ale reclamantei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

33. La 5 februarie 2024, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 10, vol. IV) IMSP ”Spitalul Raional Cahul”, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f. d. 1-8, vol. IV).

SOLICITAREA RECURENTULUI

34. În motivarea recursului, recurentul IMSP „Spitalul Raional Cahul” a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură, care reglementează că recursul poate fi admis dacă decizia contestată este arbitrară și/ori se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

35. Recurentul a menționat că este în dezacord cu constatările Curții de Apel Cahul referitoare la faptul că boala profesională a fost dobândită exclusiv din culpă „Spitalul Raional Cahul”.

36. Totodată, și-a exprimat opinia referitor la existența unor circumstanțe care suscită dubii cu privire la imparțialitatea experților, precum și asupra corectitudinii concluziilor formulate de către aceștia.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

37. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

38. Completul de judecată conchide că recurenta, s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost expediată în adresa recurentului IMSP „Spitalul Raional Cahul” la 23 ianuarie 2024, fapt ce

se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 227, vol. III), iar cererea de recurs a fost depusă la 5 februarie 2024, (f. d. 1-8, vol. VI).

39. La 2 august 2024, în adresa părților a fost expediat copia recursului declarat de IMSP „Spitalul Raional Cahul”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere anexată la materialele dosarului (f. d. 26, vol. VI).

40. Prin referință depusă la data de 2 septembrie 2024, Spinei Daniela, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi a solicitat declararea cererii de recurs inadmisibilă (f. d.28-29 verso).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

41. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

42. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

43. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

45. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

46. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

47. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Cahul și nu relevă că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

49. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de

dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

50. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Cahul și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Cahul, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

51. Argumentele recurentului, precum că Centrul de Medicină Legală inițial a refuzat efectuarea expertizei, iar ulterior a efectuat expertiza, iar aceste circumstanțe trezesc dubii la imparțialitatea experților, și subsecvent raportului de expertiză, Completul de judecată a instanței de recurs consideră irelevante din următoarele considerente.

52. Prin încheiere din 7 septembrie 2017 a Judecătorei Cahul, sediul Central (f. d. 225, vol. I) s-a dispus efectuarea expertizei judiciare, la cererea pârâtului (f. d. 203-204). Inițial, efectuarea expertizei a fost încredințată Centrului de Medicină Legală, care prin răspunsul (f. d.1, vol. II) a comunicat că întrebările expuse nu țin de competența expertizei judiciare medico-legale. Ulterior, tot la cererea pârâtului (f. d. 71, vol. II) a fost solicitată numirea expertizei în comisie la Centrul de Medicină Legală. Astfel, prin încheiere din 24 mai 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale în comisie (f. d. 105-108, vol. II).

54. Prin urmare, ordonarea efectuării expertizei și expertizei în comisie de către Centrul de Medicină Legală a fost la cererea IMSP “Spitalul Raional Cahul” care nu a obiectat nici împotriva instituției care urma să efectueze expertiza în comisie nici în privința experților.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea

oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

56. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

57. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

58. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de *IMSP "Spitalul Raional Cahul"*, ca fiind inadmisibil.

59. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.
COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de *IMSP "Spitalul Raional Cahul"*, reprezentată de director Vasile Rotaru, împotriva deciziei din 10 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni